

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 23. vinotoka 1896.

List 43.

Razlaganje apostolske vere.

Spisal sv. Tomaž Akvinski.

(Dalje.)

IX. Člen.

Vernjem v sveto katoliško Cerkev.

Kakor vidimo, da ima jeden človek jedno dušo in jedno telo, pa vendar različne ude, tako je tudi katoliška Cerkev jedno telo, pa ima več udov. Duša pa, katera to telo oživlja, je sv. Duh. In zato nam je ukazano, da spričujemo svetega Duha in precej za tem sv. Cerkev, zato je tudi v veri pristavljeno: „sveto katoliško Cerkev.“

Pomniti pa je treba pri tem, da pomeni „cerkev“ istotako zbirališče. *) Zato sveta Cerkev ni nič družega kot zbor vernikov, in vsak kristjan je ud te Cerkve, o kateri je pisano: „Približajte se k meni, vi neučeni in zberite se v hiši krotitve.“ (Sir. 51, 51.). Ta sveta Cerkev pa ima štiri lastnosti: je namreč vedno sveta, katoliška, to je splošna, terdna in krepka.

K prvi lastnosti je treba pomniti tole. Dasi so razni krivoverci vstanovili razne ločine, vendar ne spadajo v Cerkev, ker so razdeljeni v dele, a Cerkev je jedina: „Jedna je moja globica, moja popolna.“ (Vis. pes. 6, 8.). Cerkev pa je jedina iz treh vzrokov. Pervič, ker je vera jedna. Kajti vsi kristjani, ki so udje Cerkve, verujejo iste resnice: „Vsi jedno govorite, in naj ne bodo med vami razpori.“ (I. Kor. 1, 10), in „Jeden Bog, jedna vera, jeden kerst.“ (Ef. 4, 10.). Drugič, ker je upanje jedno, ker vsi terdno

upajo, da bodo dosegli večno življenje in zato pravi apostol Pavel: „Jedno telo in jeden duh, kakor ste poklicani v jedno upanje svojega poklica“ (Ef. 4, 4.). Tretjič, ker je ljubezen jedna: vsi so namreč zedinjeni v ljubezni do Boga in v medsebojni ljubezni: „In veličastvo, katero si meni dal, sem jaz njim dal, da bodo jedno, kakor smo tudi mi jedno.“ (Jan. 17, 22.). Če je pa ta ljubezen prava, pokaže se, kadar udje med seboj za se skerbe in terpe; „Delajmo pa resnico v ljubezni in rastimo v njem, ki je glava Kristus, po katerem je vse telo staknjeno in sklenjeno, in po sleherni zvezi pomoči, poleg opravi vsakemu udu odmerjenega, telo raste in se uterjuje v ljubezni.“ (Ef. 4, 15, 16.). Kajti, z milostjo, katero je kdo dobil od Boga, mora služiti bližnjemu. Zato pa ne sme nikdo prepirati se ali dopustiti, da bi ga izobčili iz Cerkve, kajti le jedna Cerkev je, v kateri se ljudje zveličajo, kakor ni bil nikdo rešen, ki ni bil v Neotovi barki.

O drugi lastnosti je treba vedeti, da je tudi še drugo zbirališče (cerkev), namreč hudobnih: „Sovražim zbor hudobnežev.“ (Ps 25, 5.).

Toda ta cerkev je hudobna, Cerkev Kristusova pa je sveta: „Tempelj božji je svet, kar ste vi“ (I. Kor. 3, 17.), in zato pravimo: „sveta Cerkev“. Sveti pa so verniki te Cerkve iz treh vzrokov. Kakor se namreč cerkev (poslopje) pri posvečevanju prav omije, tako so tudi verniki umiti v kervi Kristusovi: „Ljubil nas je in omil naših grehov v svoji kervi“ (Skr. razod. 1, 5.) in: „Toraj je tudi Jezus, da bi posvetil s svojo kervjo ljudstvo, zunaj vrat terpel (Hebr. 13, 12.). Drugič zaradi maziljenja; kakor se cerkev pri posvečevanju mazili, tako so tudi verniki po du-

*) Te besede sv. Tomaža imajo le v latinskem jeziku svoj pomen. Latinsko se imenuje cerkev »ecclesia«, zbirališče pa »congregatio«. Beseda »ecclesia« pa prihaja od grškega ek-kales, kar pomeni: vkup klicati, ali isto kar latinsko congregare, vkup zbrati. Cerkev (ecclesia) je zbirališče. (Op. prest.)

hovnem maziljenju posvečeni, ker sicer bi ne bili kristjani, ker Kristus pomeni toliko kakor „maziljenec“. To maziljenje pa je milost sv. Duha: „Ki nas je mazilil, je Bog“ (II. Kor. 1, 21.) in: „Posvečeni ste v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa“ (I. Kor. 6, 11.). — Tretjič zaradi bivanja sv. Trojice v Cerkv; kajti koder biva Bog, tam je svet kraj: „Resnično, tukaj je svet kraj“ (I. Mojz. buk. 28, 16.) in: „Tvoji hiši se svetost spodobi, o Gospod“ (Ps. 92, 5.). In dalje je Cerkev sveta za to, ker kliče Gospoda: „Saj si vendar med nami o Gospod, in mi se po tvojemu imenu kličemo.“ (Jer. 14, 9.). Moramo se tedaj varovati, da po tem posvečenju ne omadežujemo svoje duše, ki je tempelj Božji, z grehom: „Če bo kdo tempelj Gospodov oskrnil, ga bo Bog uničil.“ (I. Kor. 3, 17.)

(Druga polovica tega člena sledi.)

Venec na grob *)

prečastnega rajnega gospoda

Luke Jeran-a.

bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika, vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi smrti.

Motto:

„Pridi k nam Tvoje kraljestvo!“ —
II. prošnja Očenaša.

(Dalje.)

Rajni Luka Jeran se je rodil v dan 16. oktobra 1818 v Javorjih, gorski fari v Poljanski dolini na Gorenjskem. Očetu je bilo ime Andrej, po domače se mu je reklo „Barborič“, mati pa mu je bila Uršula, roj. Tavčar, po domače Ožbaltova iz Četenerovani h. št. 5. Izmed šesterih otrok, — vsi dečki, — je bil Luka tretji. Vsled tega, ker tedajni Javorski župnik (lokalist) č. g. Matija Ažbe od l. 1812 do 1822 ni zamogel več svoje službe opravljati, (dotični škofijski šematizmi pišejo glede fare: nastavljena [unbesetzte], č. g. Matija Ažbe pa je naveden kot umirovljen [Pensionist]), veršila so se oni čas vsa farnoslužbena opravila v sosednjih Poljanah, in tako je bil tudi beržkone Luka Jeran v Poljanah kerščen. Kerstil ga je namreč č. g. poljanski l. kaplan Anton Dernovšek, botra pa sta bila Gregor Kisovec, gruntar, in Maruša Štibelj, gruntarska žena. Iz enakega zgor navedenega vzroka sta bila tudi že oče Andrej in mati Uršula v dan 11. nov. 1811 v Poljanah poročena. Jeranova domača hiša je stala poprej prav v sredi javorske vasi, potem je pa okoli l. 1808 pogo-rela in bila prestavljena po požaru verh vasi na rebro pod imenom na „Poležici“, in tu je bil tudi Luka Jeran rojen, ter je preživel ondi ona srečna leta, o katerih je preslavni A. M. Slomšek pel:

„O blažena leta nedolžnih otrok,

Vi imate veselje brez težkih nadlog!“ **)

*) V zadnji številki je nastala neljuba pomota. Izostalo je namreč pri naštetvi naših odličnih mož to-le: »V muzičnih skladbah so se odlikovali neprekosljivi Gregor Rihar in še drugi. (Vr.)

**) Te podatke so mi na stavljena vprašanja in prošnja rade volje dali sedanjí župnik Javorski, č. g. Franc Kregar. Pisalec.

Da! res blažena leta nedolžnih otrok, katerih pa mladi Lukec ni dolgo užival. Še menda ni bil star popolnoma 8 let, ko l. 1826. tudi ta lastnina Jeranovim pogori. Mutasta letnica 1826, vrezana v leseni tram, ki služi kot stropova podslomba v spodnji hišini izbi Jeranove rojstne hiše, spričuje po ustnem izročilu o tej nezgodi. Kakor se sme po okoliščinah soditi, je ta nesreča pripravila rodbino Jeranovo ob ljubi dom. Otroci razkropili so se po službah, Lukec je postal pastir; ob pobočju Blegaša in Malega Verha pasel je nadarjeni deček živinico, bistril si um v čistih gorskih sapah, učil se iz „Pratike“ poznavati čerke, in med pašo vrezoval si jih za kratek čas v lubje starih gostozaraščenih buk (bukev). Taka je bila toraj prva šolska podlaga prihodnjemu učenjaku.

Škofjeloška glavna ljudska šola je že od nekdaj na jako dobrem glasu. V njej je sprejemalo perve učne podlage že mnogo zelo slovečih naših rojakov, na katere sme ponosna biti ona in ves naš narod. Kar je pel dobroznani naš cerkveni pevec † v. č. g. župnik tuhinski Luka Dolinar o sebi in Škofji Loki, rekoč:

„Glej, majhino mesto,

Pak urnih ljudi.

Še brumno in zvesto

Duha um budi.“

to se sme ponavljati tudi o Luki Jeranu. Jesenski čas l. 1831. vstopil je namreč v Škofji Loki v I. razred „nižji oddelek“, ali kakor se je takrat po nemški reklo: „I Klasse untere Abtheilung“. (To je bil naš sedanji I. razred). Kako se je dobro učil, pohvalil se je o njem njegovi oče naslednjo spomlad v neki hiši, rekoč: „V jesen je šel v šolo, o Veliki Noči pa je že iz bukev povedal sv. Evangelij“ *)

O marljivosti in pridnosti Jeranovi spričujejo tudi še zdaj zapisniki škofjeloške glavne ljudske šole. Na prošnjo in vprašanje sporočil mi je sedanji voditelj, zaslužni gosp. Fr. Papa, da najde vpisanega Luko Jerana že konec I. polletja 1832 („Winterkurs“ se je takrat reklo) v zlatih bukvah; enako tudi konec II. polletja (Sommerkurs). V vseh predmetih je imel „prav dobro“ („sehr gut“), le v izgovarjanji besedij („richtige Aussprache“ je stalo napisano tudi v tedajnih spričalih) je imel „dobro“ („gut“) Vodia (prov. Director) in katehet mu je bil to leto č. g. Janez Urevc, (ki je bil pozneje dolga leta nunski gospod oče in spovednik v Škofji Loki,) učitelj pa g. Franc Zevnik. — Zamude ni imel celo leto nobene

L 1832 najde se vpisan Luka Jeran že kot rčenec II. razreda, kar spričuje, da je bil deček zelo

*) To pa le ta ume, da je to kaj posebnega bilo, kdor vé, kako so nas nekdaj brati učili. To je celo kaj zgodovinskega. Zdaj sestavljajo otroci že zloge, ko poznajo dve čerki, in to gre potem ročno naprej. Nekdaj morali smo se učiti najpred vseh 25 čerk, in marsikdo se jih je naučil pred na pamet, ko si vtisnil njih podobe v spomin. Potem se je pričelo »puštahiranje« (buchstabieren) z dvema čerkama, n. pr.: b-a-ba, b-e-be, b-i-bi, b-o-bo b-u-bu; na to nasprotno, n. pr.: a-r-ar, e-r-er, i-r-ir o-r-or, u-r-ur. Tako so se premlatili vsi soglasniki (tihnice) s glasnicami. Potem je prišlo na versto »puštahiranje« s tremi čerkami, n. pr.: v-a-s vas, v-e-s-ves, v-i-s-vis, v-o-s-vos, v-u-s-vus itd., potem še enako s štirimi čerkami i. t. d. Zdaj pričelo se je zopet od konca pravo branje, n. pr.: ba, be, bi, bo, bu; — mir, sir, vir, tir, ali ast, est, ist; dalje s štirimi čerkami: mlin, hlev, grom, čast, vest itd. Tak uk branja je bil, kakor je lahko umevno, zelo počasen, okoren, in tudi mučen zlasti za otroke, ki so bili terde glave. Marsikaki otrok je poprej pokončal svoj abecednik (»prateltjof« smo jim takrat rekli), kakor je imel malo branja v glavi. Pis.

priden. Preskočil je namreč to leto sedanji II razred. (takrat se je imenoval: I. razred „višji oddelek“, po nemški: „I. Klasse obere Abtheilung“, ali okrajšano kar: „Obere“) kar se je posrečilo le izvanredno najpridnejšim šolarjem. Tudi to leto se je zelo pridno učil, bil oba semestra med odličnjaki v zlatih bukvah ter je tudi v tem razredu dobil iz vseh predmetov „prav dobro“, le v „richtige Aussprache“ zopet le „dobro“ („Čudno to“, piše g. Papa, „najberž jo je Lukec preveč po „poljansko zavijal!“). V II. razredu mu je bil vodja (prov. Director) in katehet č. g. Jurij Volc, pozneje stolni dekan v Ljubljani, učitelj pa g. Lovrenc Tribuč. Šolske zamude tudi to leto ni imel nobene — L 1834 je bil Jeran učenec III, po sedanjem IV. razreda. Enako prejšnjima obema letoma je bil tudi to leto oba semestra odličnjak v vseh predmetih razun „richtige Aussprache“, in ni nikoli zamudil šole. Vodja in katehet mu je bil to leto še č. g. Jurij Volc, učitelj pa gosp. Martin Mazeč. K temu sporočilu o Jeranovem šolanju v Škofji Loki dostavil je gosp. nadučitelj Papa doslovno: „Toliko sem našel v „katalogih“, ako moreš kaj porabiti, me bo zelo veselilo, da sem tudi jaz nekoliko pripomogel v to, da se napravi dostojen spominek možu, kateri je z obema rokama nabiral, da bi le več med uboge mogel razdeliti.“ (Dalje nasl.)

Kako se rabi lurška voda?

Noben studenec ni postal dandanašnji tako slaven, kakor oni, ki se je prikazal na zapoved Brezmadežne iz skal v Pirenejah, v votlini lurški, in ki teče že 38 let v čudoviti obilnosti in s čudodelno močjo. Dne 25. svečana 1858 se je prikazala blažena Devica Bernardki sedmič. Najprvo ji je povedala skrivnost, katere ni smela drugim razodeti, potem pa ji je rekla po kratkem molčanju: „Pojdi, pij iz studenca, umij se v njem in jej zelišča, ki ob njem rastejo.“ Bernardka se ozre, pa ne vidi nobenega studenca. Hotela je torej dol k reki: „Ne tja“, pravi Mati Božja in ji namigne, naj obstane. „Ne k reki, temveč k studencu! Glej, tam je!“ In stegnila je roko in pokazala s perstom na desno stran jame. Skala je bila tam tako sterma, da je mogla Bernardinka le na kolenih tja. Ali tudi tam ni bilo studenca. Bernardinka skoplje z rokama jamico. Zemlja postaja mokra, mokrota se zbere v kapljice, kapljice se združujejo in kmalu napolni vso jamico skrivnostna tekočina. Seveda je bila ta voda gosta in umazana — in Bernardka naj bi jo pila! Trikrat poskusi, pa ne more premagati studa. Naposled pije nekoliko, umije se, in je nekoliko zelišč, rastočih blizu vode. Voda je že napolnila vso jamico in teče v tenkem curku pred votlino. Mati Božja je med tem izginila. Ko je odšla Bernardinka, drenjalo se je ljudstvo, da bi pilo čudovito vodo. Kolikor bolj so zajemali, temveč vode je bilo. Drugi dan je izvirjal iz votline že čist in precej močen studenec. Zdaj teče iz tega studenca vsaki dan 122 do 140 litrov vode. Vidimo torej, da je začetek tega studenca čudovit. Notranjost votline je bila suha, odkar pomnijo. In naenkrat, na besedo Brezmadežne, se prikaže studenec — ali ni to čudovito? Še čudovitejši pa je studenec v svojem dolovanju. Že precej drugi dan je s pomočjo čudodelne vode izpregledal slepi Bourriete in do današnjega dne je ostala voda zdravilna,

naj so jo že potem zajemali naravnost iz studenca ali jo pošiljali v daljne kraje. Povsod zdravi ta voda vse mogoče bolezni, brez pomoči zdravniške

Odkod ima ta voda svojo čudodelno moč? Ta moč ni v vodi sami. Dostikrat so jo kemično preiskali in izprevideli so, da po naravi niti toliko ni zdravilna, kakor drugi studenci pirenejski, ampak, da je čisto navadna studenčnica. Torej mora v nji kaj drugega delovati, kakor pa navadna zemeljska moč. Voda tega studenca nima svojega blagoslova iz zdravilnih tal pirenejskih, njena moč izvira iz serca Matere Božje; da, še več, iz studenca življenja, iz Božjega Serca Jezusovega. Tu se je rodila njena moč, odtod je pritekla na zapoved blažene Device v svet skozi skale masabielske.

Drugo vprašanje je, če je ta studenec tako čudovit v svojem izvoru in svojem delovanju, kako naj rabimo njegovo vodo?

Na to odgovarja Mati Božja sama: „Pij“, rekla je Bernardinki, „in umij se z vodo“. Blažena Devica torej zapoveduje, da vsi, ki pri „Naši ljubi Gospej lurški“ zdravja iščejo, to vodo pijo in se z njo umijejo. Ni potrebno, da se je pije veliko in se popolnoma umije z njo: dovolj je, da se z njo pomaže bolno mesto. Ta voda ni zdravilo zdravnikovo, katero se mora vzeti določeno mero, temveč čista voda, katera nam prinese blagor na priprošnjo Marijino. Neki umirajoči (v Nay-u) so dali kot poslednje sredstvo lurško vodo. Komaj je spila nekaj kapljic, zaklicala je svoji hčeri: „O otrok moj tu pijem življenje... V tej vodi je življenje.“ In resnično je ozdravela.

Pervi pogoj je torej, da vodo pijemo in se z njo umijemo.

A to še ni dovolj, tudi moliti moramo. Najbolje deluje voda, če opravlja bolnik ali njegovi znanci ali njegovi sorodniki devetdnevno. Lahko se tudi skozi devet dni molijo lavretanske litanije, litanije naše ljube Gospe lurške ali rožni venec. Ta devetdnevna naj se pričinja in sklepa s spovedjo in sv. obhajilom. Naposled moramo imeti trdno zaupanje; k temu nas bodrijo čudeži, ki so se že zgodili. Marija lahko tudi nam pomaga in nam bo gotovo pomagala, če je v naš dušni blagor. Tudi v tem so nam vzgledni oni, ki so že ozdraveli. Storimo torej, kadar rabimo to vodo, znamenje sv. križa in pokličimo z zaupanjem Mater Božjo na pomoč!

Ogled po Slovenskem in dopisi

Iz jugoslovanske Bosne. Lepe slovesnosti so se godile v sredini jugoslovanske Bosne o sprejemu prevzvišenega mil. gospoda Juraja Josipa Strosmajerja, skofa sremsko-bosanskega, potujočega v Serajevo k posvečevanju cerkve ss. Cirila in Metoda v osrednjem vel. semenišču nadškofije Verhbosanske.

Milostni cerkveni vladika je obiskal tudi Travnik in v njem jezuitski dijaški zavod in druge rimokat. naprave. Počastil je s svojim obiskom frančiškanski samostan v Gučjigori in samostanski zavod z nižjo gimnazijo. Pri cerkveni slovesnosti posvečevanja semeniške cerkve so bili navzoči 1 nadškof in trije škofje. Milostni gospod oče Marjan, škof iz Banjaluke, bil je posvečevalec; a vladika Strosmajer slavnostni cerkveni govornik. Ta cerkvena slavnost,

vsi škiski, govori, pobožnosti in pesmi so neizrečeno navdušile za rimo-katoliško versko in jugoslovansko narodno stvar v tej raznoverski pokrajini — in tudi to je misijon. Prevzv. vladika Strosmajer je med narodom svojim vse storil, da bi vse pridobil za Kristusa in njegovo jedino pravo Cerkev.

Tudi nova slovenska rimo-kat. občina sv. Jožefa v Prjedoru je prevzv. Juraju Josipu Strosmajerju hvaležna, ker je blagodušno pripomogel z milodarom za njeno zidavo. Spominjamo se tudi hvaležno blagega pokojnika Josipa Lendovšek-a, bivšega profesorja v Beljaku, kateri je v zadnjih dveh letih dvakrat poslal milodar za novo cerkev sv. Jožefa. Sv. Jožef mu sprosi večni mir in pokoj, večno luč in obilno plačilo v nebesih!

V Sloveniji je zelo veselo gledati lepe bele cerkve po gorah, hribih, hmejih, dolinah in ravninah; kamor koli se oko ozre, zagleda častite hiše Božje z dostojnimi stolpi, uho čuje povsod vbrano petje zvonov. Vse to je vidno znamenje sv. vere in svete rimo-katoliške Cerkve.

Lepa je po naravi jugoslovanska Bosna. Ipak je še tužno, ker se le malokje vidijo dostojne lepo zidane cerkve s častitimi zvoniki, večina so še hiše Božje, slabe derveno-slovnate „barake“. Slovenski prednamci so stavili lepe in jako pogostne cerkve. V Bosni pa, kar jih je preje bilo, so turško-mahomedanske sile razrušile, in rimo-kat. slovanski prednamci v 400 letni turški sužnjosti niso smeli dostojnih cerkva staviti; a tudi sedaj živeči katoliški Slovani v večini jako ubogi in sami iz svojega ne morejo tega storiti; osobito pa nove rimo-kat. občine niso zmogline toliko vterpeti, da bi se sezidala in oskerbela dostojna nova cerkev.

Ipak potrebno bi bilo, da bi se rimo-kat. Cerkev med drugoverci kot vidno znamenje v sv. stavbah svojih, dostojno predstavljala in videla — V novi rimo-kat. slovanski občini sv. Jožefa v Prjedoru že skozi štiri leta pripravljamo in zidamo potrebno novo cerkev; toda izvršiti, dogotoviti in vrediti je še ne moremo, ker je zmanjkalo vseh pripomočkov, vsahnili so skoro vsi milodari; in vendar bo cerkev sv. Jožefa zidati samo z milodari; kerščanske ljubezni.

Hvala Bogu! Mnogo se je že storilo; nova cerkev trdnó zidana je že pod streho; zvonik se sedaj dozidava in je tudi že pod streho; toda v stiski in potrebi smo veliki, kajti treba bode kralu zidarje, tesarje, kovača, kleparja in vse druge plačati, pa ne moremo brez milodarne pomoči. Cerkev še ni ometana, v notranjosti je še vse prazno, le za silo stoji slab oltar, in dveh zvonov bi bilo jako potreba. Verli rimo-kat. Slovenci, osobito iz slavne ljubljanske škofije; so za to velepotrebno novo cerkev mnogo pripomogli z milodari. Gotovo bi jih veselilo, ko bi videli v prjedorski ravnini novo cerkev sv. Jožefa že zgotovljeno, zgotovljen zlasti zvonik, ki bi mogočni kipel proti nebu ter nam kazal proti naši pravi domovini; užalostilo bi jih pa, ko bi se prepričali, koliko še manjka . . . Zato naj Jezus Marija in Jožef vzbude novih dobrotnikov — katerim bodi zato konečno Bog sam popolni plačnik v nebesih! —

Amerika. (Začetek verskega boja v Zedinjenih državah) — V severni Ameriki so misijonarji med Indijanci ustanovili tudi ljudske šole, katere imajo popolnoma verski značaj. Indijanci, kateri so bili tu-

kaj vzgojeni, so zavedni katoličani, in njihovi učitelji se na nje lahko zanesejo. Pa tudi sicer so vspehi izverstni, kar so celo protestantovski vladni komisarji več kot stokrat priznali. Lahko se toraj reče, da šole izpolnujejo svoj namen.

Dozdaj je vlada Zedinjenih držav z vsakoletnim doneskom jako podpirala te šole. Zdaj pa je naenkrat sklenil kongres v Vašingtonu, katoliškim šolam odtegniti to podporo in tekom časa vpeljati mesto verskih medverske in bolje rečeno brezverske šole. Za katoličane bi bil to hud udarec. Dosedanja vladna podpora je bila precej izdatna, tako da bodo brez nje težko izhajali. Brezverskih šol pa nočejo, ako jih tudi dá vlada zastonj. Zato bodo morali katoliške šole vzdrževati sami s prostovoljnimi darovi. 26. decembra 1895 umerli škof Egidij Jünger piše v svojem zadnjem letnem poročilu: „Večino naših šol podpira vlada. Razprava zadnje seje kongresa nam pa kaže, da boče vlada naše šole poderžaviti in tako onemogočiti versko vzgojo Indijancev. Zakaj brez verskega poduka v šoli ne moremo napraviti iz Indijancev dobre in zavedne katoličane. Jaz toraj mislim, da ne smemo časa izgubljavati, ampak postaviti naše šole na tako podlago, da bodo zamogle obstati tudi v slučaju, da vlada izvrši svoj namen.“

To so toraj prva znamenja kulturnega boja, kateri tudi v severni Ameriki ne bo izostal. Po Ameriki se sedaj razširja skrivna družba z imenom: „American Protectiv Association“; njeni priverženci se imenujejo po začetnih čerkah A. P. A. „apaisti“. Vsi so strastni nasprotniki katoliške vere in so zapri-segli vse, kar je katoliškega, z vso močjo sovražiti in preganjati. Ti so med drugim tudi zabranili slavnosti, katere so se imele veršiti pri odkritji spomineka slavnega jezuvita Marquettess-a, in še celo zahtevali, naj se spominek sploh odpravi.

„Vpitje proti jezuvitu na kapitolu v Vašingtonu“, tako je govoril škof Messmer 31. marca t. l., „se sliši od vseh strani. Toda zelo bi se motil, kdor bi mislil, da je ta bojni hrup naperjen le proti krasnemu kipu jezuvita Marquettess-a v državni palači Vašingtonski. Ne, oni jezuvit je le marmornat simbol katoliške Cerkve, in klic proti jezuvitu na kapitolu ni nič drugega kot bojni klic proti katoliški Cerkvi v Ameriki. Odpravili so njegov spominek s kapitola, in to je za sovražnike Cerkve znamenje, da se zberejo in potisnejo katoličanstvo iz javnega in socialnega življenja američanskih narodov. Ako pravijo da jezuvit v duhovski obleki ne spada v verste američanskih državljanov in vojakov, hočejo s tem reči, da je katoliška Cerkev ovira v socialnem in političnem življenju Zedinjenih držav! To ni nič drugega kot staro obrekovanje, da je Cerkev sovražnica svobode, nevarna državnemu redu, da bode, kakor hitro bo Cerkvi dovoljeno vstopiti v kapitol in dejansko vplivati na politične in socialne razmere, prostost Amerike izginila.“

(„Kath. Missionen“, str. 187.)

Razgled po svetu.

Terst. „Danica“ je že omenjala svoj čas prelepi pastirski list novega teržaškega škofa. Vreden je, da bi ponatisnili vsega, a navesti hočemo iz njega

samo nekatere reči, katere se nam zde najvažnejše, zlasti glede škofovske oblasti.

Jezus Kristus je izvolil apostole za Svoje naslednike tu na zemlji; dal jim je vso oblast, katero je sam imel: učiti in zakramente deliti vsem narodom. In res, apostoli, pokorni tej zapovedi Božji, šli so po vsem svetu, kakor je pisano: „Oni pa so šli in učili povsod in po vseh deželah je dospel njihov glas in do konca sveta njihove besede.“ Pooblašeni od Božjega Učitelja, postavljali in posvečevali so po glavnih mestih škofo, katerim so izročevali skerb za novospreobrnjene kristjane. — Tako je namestil sv. Pavel Timoteja, škofa v Efezu. Tita, škofa na Kreti; sv. Peter je poslal sv. Mohorja škofa v sosednji nam Oglej. Apostoli so tedaj postavljali škofo in ti zopet škofo in mašnike, in tako se je apostolska oblast širila vedno dalje. Zakaj? Papež Leon XIII. pravijo v svoji najnovejši okrožnici o „jedinosti Cerkve“ tako-le: „Bilo je to določeno po previdnosti Božji, da učeča oblast, ustanovljena po Jezusu Kristusu, ne prestane s smertjo apostolov, ampak da ostane na večne čase. Apostoli so posvečevali škofo — in tem svojim naslednikom so tudi nalagali, da naj tudi oni pozneje sami izbirajo sposobne moše, kateri bi istotako izvrševali škofovska službovanja, — bili škofje. — Kakor je bil torej Jezus Kristus poslan od Boga in apostoli od Jezusa, tako so tudi škofje in vsi nasledniki apostolov poslani od apostolov.“

Škofje so tedaj nasledniki apostolov v toliko, da ima vsak škof isti škofovski znak, kakor apostoli, znak, katerega nimajo navadni duhovniki. Vsled tega znaka smejo samo oni (škofje) posvečevati duhovnike, deliti sv. birmo ter opravljati še druga posebna opravila. Glede na ta znak so apostoli enaki svetemu Petru, tako so tudi škofje v tem enaki sv. Očetu papežu; niso pa enaki glede postavodajalne oblasti, v kateri so škofje mnogo nižji in podložni sv. Očetu. Tolika je tedaj škofovska čast in sv. Ignacij mučenec piše o njej kristjanom v Efezu tako-le: „Kedar družinski oče ali katerikoli gospodar pošlje koga, da vlada njegovo hišo, treba ga je sprejeti na isti način, kakor gospodarja samega. Istotako velja da se i škofa spoštuje in čisla, kakor Jezusa samega.“ In v svojem pismu Trulancem: „Ako poslušate škofa kakor Jezusa Kristusa, tedaj vi ne živite več kakor navadni ljudje, ampak živite po Jezusu Kristusu. Pravo je, kakor vi delate, da ničesa ne počnete brez škofa.“

To vzvišeno in sveto čast škofovsko nazivlje sv. Cerkev z raznimi in zelo značilnimi imeni. Že beseda škof znači „nadzornik“ ali „čuvaj“. Škofo imenujejo višje duhovnike; tako n. pr. jih imenuje škof posvečevatelj, ko pri posvečevanju moli: „Dodeli o Gospod. milost temu služabniku svojemu, katerega si ti izbral za službo višjega duhovnika“. In po pravici se imenuje višji duhovnik, ker škofovsko dostojanstvo je najvišji red v Cerkvi Božji.

Imenujejo škofa tudi angelja, ker prihaja kot angelj miru; nazivljejo ga slednjič pastirja, ker mora on posebno pasti čedo Kristusovo.

Laško. (Evharistični shod v Orvietu. — Konec.) V zadnji številki smo poročali pod tem naslovom o zgodovinskem pomenu mesteca Orvieto, o čudežnem korporalu in o velikanski vdeležbi pri tamošnjem zadnjem evharističnem shodu. — O čem se je kaj

govorilo pri tej priliki? Seveda o sv. R. Telesu, pa z raznih strani. Nastopali so sloveči govorniki duhovskega in svetnega stanu, ki so slavili najsv. Zakrament. Tako n. pr. so govorili o pripomočkih, kako bi se umirajočim zagotovila zadnja popotnica. To je važno zlasti za velika mesta, v katerih prostozidarji na vse mogoče načine delajo, da bi bolnik ne sprejel sv. obhajila. O tem je govoril neki baron. Neki mlad gospodič je navduševal navzoče za vsakdanje obiskovanje Najsvetejšega; in to navdušenje naj bi oni seveda nesli tudi med ljudi, ter jim pomagali k vedno večjemu spoznavanju Jezusa Kristusa in k pridnemu češčenju „zakramenta ljubezni.“ Velika čast in zadostovanje, povdarjali so govorniki, skazuje se Gospodu tudi s pogostnim sv. obhajilom in nevstrašenim spremljanjem sv. Rešnjega Telesa k bolnikom. Čim bolj se brezbrizni kristjani skrivajo pred sv. Popotnico v veže, hiše in ulice, (samo zato, da bi Jezusu ne bilo treba skazovati časti); čim bolj Ga drugi meingrede malomarno in merzlo pozdravljajo, tembolj priserčno in goreče naj Ga dobri katoličani spremljajo v bolnikovo hišo. — Posebno zanimiv je bil govor mladega vseučiliščnika Di Giovanni-ja, kateri je v imenu vseh katoliških dijakov slovesno izpovedal vero v Najsvetejši Zakrament. Cela skupščina je bila globoko ganjena po njegovem govoru. Razumljivo na vseučiliščih se uči verska brezbriznost, taje verske resnice, razširj in naravnost ateizem ali brezboštvo da ni Boga — zato ni čudo, ako so zborovalci spričevanje o sv. R. Telesu ravno od strani pozdravili z vidnim veseljem in glasnim navdušenjem. — In tako je bilo še več drugih govorov, ki so na različne načine proslavljali presv. Rešnje Telo.

Zadnja skupščina zborovalcev se je sklenila proti večeru dne 7. septembra. — Drugi dan, na praznik Marijinega rojstva, se je imel ta velikanski evharistični shod zaključiti s slovesno procesijo. Okoli 8. ure zjutraj se je začela zbirati procesija. Belo oblečene deklice, glasbeni zbori, redovniki škofje, nepregledna množica ljudstva — vse je hitelo proti stolni cerkvi. In točno ob 9 uri se je začela pomikati velikanska procesija iz stolnice. Najprej so se razverstile nepregledne verste moških bratovščin s svojimi zastavami in križi. Vsi mošje so imeli svojo bratovsko obleko ali uniformo: jedni belo, drugi rdečo, rjavo črno itd. Vseh bratovščin je bilo kakih 24. Vsak je nosil debelo svečo v rokah, mladeniči so imeli pripete šopke. Največ je bilo seveda bratovščin sv. R. Telesa. Za bratovščinami so šli dečki, kateri so večinoma prejšnji dan prejeli prvo sv. obhajilo, za dečki pa so šle belooblečene deklice. Ker je bila procesija silno dolga, bili so porazdeljeni med večje oddelke pevski kori. Za deklicami so šli gojenci salezijanskega zavoda in potem zopet 1000 belo oblečenih deklic, ki so prejele prvo sv. obhajilo. Potem so šli zastopniki različnih redov, za njimi duhovniki in kanoniki stolne cerkve. Za duhovniki se je verstila dolga versta škofov v popolni škofovski opravi z mitrami na glavi. Naštelo se jih je 14 latinskega in gerškega obreda. Po pravici bi tedaj smeli imenovati ta shod mali cerkveni zbor. Za škofi so šli pevci in asistencija, za njo pa so štirje duhovniki nosili dragoceno posodo (rekikvijarij) s čudežnim korporalom, nad katerim je bila v posebni posodici posvečena sv. hostija. Procesijo je vodil vikar rimski, kardinal Pa-

rocchi. Za temi je šlo več odličnih oseb, ki so sklepe pale velikanski sprevid. — Zares, to je bilo veličastno zmagoslavje Kristusa, večnega kralja v Najsvetejšem Zakramentu.

Mestice Orvieto samo pa je bilo slavnosti primerno okrašeno. Prekrasna prednja stran (fasada) stolne cerkve se je vsa lesketala v zlatem solncu. Ulice, koder se je pomikala procesija, so bile okrašene z dragimi preprogami; raz oken je letelo cvetje, kakor gosti dež, na baldahin, pod katerim se je neslo sv. Rešnje Telo. Dasi so bili vsi prostori natlačeni ljudstva, vendar se je vse veršilo v najlepšem redu. Starešine posameznih bratovščin so sami delali red, policija ni imela nič opraviti. Okoli 11. ure se je končal veličasten obhod. Popoldne je bila še zadnja seja, pri kateri je nekdo lepo govoril: kako sv. R. Telo vpliva na umetnost, na нравno in družabno življenje. Sklenil pa je shod zastopnik svetega Očeta, kardinal Parocchi, ki se je z zaupljivimi besedami poslovil od dragocenega, čudežnega korporala, veličastne stolnice, prijaznega mesta in vseh, ki so se vdeležili evharističnega shoda. — Ljudstva je bilo tudi popoldan še mnogo po cerkvah; ves čas je bilo med ljudstvom po mestu, po ulicah in gostilnah najlepše obnašanje: dokaz, da je tiste dni vse preveval duh svetega spoštovanja do najsvetejšega Zakramenta! Vedno bolj se uresničujejo besede: da Kristus živi, kraljuje in vlada!

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Pobožnost sv. rožnega venca.

Okrožnica Nj. Svetosti Leona XIII.,

po Božji preizkušnji papeža, vsem z apostoljskim sedežem združenim patrijarkom, primatom, nadškofom, škofom in drugim vladikom.

O rožnem vencu.

Papež Leon XIII.

Častiti bratje!

Pozdrav in apostoljski blagoslov!

Že večkrat smo imeli priložnost, da smo zaupanje in pobožnost do blažene Device, katere smo se že v nežni mladosti navzeli in katero smo skušali v vsem Svojem življenju gojiti in množiti, v času Svojega vladanja jasno dokazali. Kajti spoznali smo, v sedanjih, za kerščanstvo in za narode tako žalostnih časih, kako milostipolno je, da priporočimo najnujnejše tisto orožje za brambo zveličanja in miru, ki ga je predobrotljivi Bog podelil človeškemu rodu s svojo vzvišeno Porodnico, — kar dokazuje večkratna skušnja v cerkveni zgodovini. Našim opominom in željam je v obilni meri ugodila gorečnost katoliških narodov, posebno še vsled oživljenja presvete pobožnosti sv. rožnega venca: imeli smo tudi najboljše vspehe. Vendar ne moremo nikoli dovolj poslaviti Božje Matere, ki je resnično „vse hvale najbolj vredna“, in nikoli dovolj priporočati ljudem

ljubezen do one Matere, ki je „usmiljena in milosti polna“. Da, kolikor bolj čutimo, da se Nam bliža vsled prevelikih apostoljskih skerbij čas, da odidemo v Svojo pravo domovino, s tem večjim zaupanjem zremo na Njo, iz katere, kakor dan iz srečnosne jutranje zarje, neminljiva sreča in radost izhaja. Prijetni spomini se Nam obujajo, častiti bratje, ko smo se v vsakoletni okrožnici molitve sv. rožnega venca s slavospevi spominjali, katera (molitev) prav veliko koristi i tistemu, za katerega se opravlja, i onemu, ki jo spodobno opravi, — ravno tako Nam je prijetno o taistem predmetu še enkrat razpravljati. Pri tem se nam nudi lepa priložnost, da duhove in serca na očetovski način opominjamo k verskemu napredku in jim krepimo upanje na večno plačilo.

Ta molitev je dobila ime rožni venec, kakor da bi v svojih delih posnemala ljubkost rož in lepoto vencev. To je res prav primeren način, s katerim se časti blažena Devica, katera se po pravici časti kot „skrivnostna roža“ iz raja, in ki blišči pri tej molitvi z zvezdno krono krog glave, kot kraljica sveta, v nebeškem svitu; ravno tako obeta že s svojim imenom vence veselja, katere bode svojim častilcem darovala. — To je tudi jasno, ako premislimo napravo in kakošnost rožnega venca. Ničesar ne priporočajo predpisi in vzgledi Gospoda Kristusa in apostolov bolj, kakor dolžnost, da kličemo Boga na pomoč ter Ga prosimo Očetje in cerkveni učenci pa so spoznali molitev tako zelo potrebno, da ljudje, ako jo zanemarjajo, zaman upajo, da bodo dosegli večno izveličanje. Akoravno pa je vsak molilec že po naravi molitve in po obljubi Kristusovi lahko uslišan, vendar je molitev, kakor je splošno znano, najbolj uspešna po dveh pogojih: po stanovitnosti in skupnosti. Pervi je zapopaden v besedah Kristusovih, v katerih nas poln dobrotljivosti vabi: „Prosite, iščite, terkajte“ (Mat. 7. 7), kakor dober oče, ki hoče sicer željam svojih otrok vstreti, pa želi, da ga dolgo prosijo in se ob enem utrudijo, da bi si jih tembolj navezal na hvalo. Kar zadeva druge točke, je Gospod Kristus sam več ko enkrat zagotavljal: „Če se dva od vas na zemlji snideta, jima bode vse, česar prosita, podelil moj Oče,“ ker, „kjer sta dva ali trije v mojem imenu, sem jaz med njimi.“ (Mat. 18. 19, 20.) Zato tudi krepki izraz Tertulijanov: „Snidemo se in se zberemo, da Boga objednem z molitvami obdamo; ta sila je prijetna Bogu“ (Apologet. 39), in pomenljiva beseda sv. Tomaža Akvinskega: „Nemogoče je, da bi molitve mnogih ne bile uslišane, ko iz mnogih molitev objednem postane le jedna“. — Ravno te dve prednosti nam rožni venec nudi na izversten način. Kajti, da ne omenimo družega, skušamo s ponavljanjem taiste molitve od nebeškega Očeta izprosi kraljestvo njegove milosti in slave, in prosimo deviško Mater vedno in vedno, da naj pride zadolženim s svojo priprošnjo na pomoč, kakor v vsem življenju, tako še posebno o smertni uri, ki je korak v večnost. Rožni venec je pa tudi za skupno molitev nenavadno pripraven, da je ne brez vzroka dobil ime „marijanska pesmarica“. Naj bi se toraj pri naših očetih vladajoča navada ohranila in prenovila, po kateri se kerščanske družine v mestu in deželi koncem dneva po trudu in vročini dneva pred podobo blažene Device snidejo in skupno rožni venec molijo.

(Dalje sledi.)

b) Posebni nameni:

24.) **Sv. Rafael.** Društvo sv. Rafaela in izseljenci. Možka mladina. Vzgojitev vestnih katol. zdravnikov. Bolnišnice.

25.) **Sv. Margareta Alacoque.** Proglašenje te blažene služabnice za svetnico. Razširjenje pobožnosti presv. Jezusovega Serca. Duhobolni.

26.) **God sv. relikvij.** Živa vera v vstajenje mertvih. Odstranitev ponočevanja. Razposajeni otroci.

27.) **Sv. Kapitolina.** Goreče prizadevanje za stanu primerno popolnost. Važni misijoni v mestih in po deželi. Pomoč v različnih zamotanih zadevah.

28.) **Sv. Simon in Juda.** Armenci in sploh kristjani v Turčiji. Duhovniki v sivi starosti. One zadeve, ki so v najbolj brezupnem stanu.

29.) **Sv. Evzeblja.** Odvernitev posledic lahkomišljenosti v mladih letih. Ponižanje prostozidarstva. Bolan mož.

30.) **Sv. Alfonz Rodríguez.** Redovni bratje. Kerščanski zakonski. Vse priporočene časne zadeve.

31.) **Sv. Wolfgang.** Občine na deželi, da bi bile obvarovane pred socijalno demokratičnim in vsakim drugim zapeljevanjem. Vse poslane, pa še ne uslišane zadeve. Oni udje apostolstva molitve in bratovščine Jezusovega Serca, kateri so umerli v oktobru, in bodo umerli v novembru.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešeštvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neko osebo tarejo hude zadrege; prav zaupljivo se tedaj priporoča v molitev na čast presv. Jezusovemu Sercu. Mariji, naši lj. Gospej, sv. Jožefu in sv. Antonu Padov. Uslišana molitev se bo pravočasno naznanila. — Neka oseba se goreče priporoča v bratovsko molitev na čast Jezusovemu Sercu za pomoč v dušnih stiskah. — Za lepo vreme. — Bolna oseba za zdravje.

Listek za raznoterosti.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so čč. gospodje. Jakob Bajec iz Nadanjega Sela kot kurat v Ustje, Ivan Abram iz Košane kot ekspozit v Ndanje Selo, Karol Lenasi iz Blok kot kapelan v Košano, Jernej Bernard iz Smlednika kot kapelan v Bloke, Anton Hribar z Dobrove kot kapelan v Smlednik, Karol Dornik iz Sostrega kot kapelan na Dobrovo, Ivan Jelenec z Iga kot kapelan v Sostro, Anton Medved iz Mirne Peči kot župni upravitelj na Sveto Goro, Edvard Kosobud iz Knežaka kot kapelan v Cerklje pri Kranju. Novo nameščena sta čč. gospoda: Josip Erker kot kapelan v Šempetru pri Novem Mestu, Lovro Tič kot kapelan v Sodražici. Začasno vpokojeni g. Ivan Volk je imenovan kapelanom v Dolenji Vasi pri Ribnici.

Franciškanska cerkev, katera je vsled potresa veliko terpela, je zdaj popravljena in verhu tega še novo ozaljšana. Zadnjo soboto so odstranili iz nje odre, kateri so stali v njej od spomladi. Slike je izverstno naredil zgodovinski slikar g. Jos. Kastner s

pomočjo dveh drugih umetnikov; vsi so z Dunaja. Glavna reč, ki jo pogosto manjka pri novodobnih slikarjih je pa ta, da je Kastner mož katoliškega mišljenja in življenja, poln verskih čutov — in tak mora biti cerkven slikar, ako hoče izraziti v svojih podobah pravega, pobožnega duha. Pa tudi zelo marljiv je slikar Kastner; delal je po 12 ur na dan, ne da bi zapustil oder. Le tako je bilo mogoče vse delo izvršiti v treh mesecih. Okraske v cerkvi pa je napravil gosp. Avgust Mayer iz Inomosta, kateri je letošnjo pomlad dekoriral ali okrasil tudi karmeličansko cerkev na Selu pri Ljubljani. Slike v kapelah so omite in popravljene, v kolikor jih je poškodoval potres. Videti so kakor nove. Zakristija je dobila nov obokani strop in 2 metra visoka okna, tako da je sedaj popolnoma svetla. Nad zakristijo je oratorij za skupni kor. — Cerkev je dozidana na severni strani lavretanska kapelica, ki je dokaj lepša od stare in dobiva luč od zgoraj skozi slikano okno. Poleg kapelle ste dve spovednici. — Veliki oltar je pomaknjen na zadnjo steno, prav za prav poldrugi meter od nje; ves je prelihan in se kaže v svoji lepoti, ker prejema dovolj svetlobe od spredaj in od strani. Sedaj se stavlja še tabernakelj in tlak po prezbiteriju iz marmorja. Narejen je tudi stranski vhod poleg vel. zvonika. Razven slik v prezbiteriju je sedaj malone vse dodelano. — Pri vsem delu se ni pripetila najmanjša nesreča, dasi so bila dela zelo nevarna. Marija je varovala cerkev in delavce!

Dohodki in izdatki „Djanja sv. detinstva“ za leto 1895. Ker „Danica“ prinaša darove, ki se po naših krajih nabirajo za sv. Detinstvo, bode njene bralce brezdvomno zanimalo, koliko se jedno leto nabere po katoliškem svetu v ta namen, in kako se nabrani denar razdeli po misijonih.

Nabrali so: Na Francoskem 434.891 gld., na Nemškem 424.218 gld., v Belgiji 146.486 gld., na Italijanskem 122.774 gld., na Avstro-Ogerskem 80.780 gld., na Švicarskem 35.660 gld.

Najmanj je darovala Rusko-Poljska — namreč 9 gld.; ruska vlada namreč strogo prepoveduje zbirke za katol. misijone. — Po vseh delih sveta se je leta 1895 nabralo blizu 1.400.000 gld. — Od te svote se je razdelilo med 168 škofov in samostanskih prednikov skupaj 1.284.000 gld. — Največ so dobili očetje Jezuiti, ker imajo največ misijonov — dobili so namreč 431.000 gld.

Delovanje sv. Detinstva je tudi lansko leto spremljal blagoslov Božji; kerstilo se je 417.834 poganskih otrok. Po raznih dobrotelnih napravah pa se vzgojuje 178.432 krščenih poganskih otrok. Sv. Detinstvo je vzdrževalo lansko leto 723 sirotišnic, 3290 ljudskih šol, 454 delavnic in 179 poljedelskih šol. Na Kineškem je sv. Detinstvo zalagalo in vzdrževalo 1137 lekarn. To poročilo bode gotovo vsacega vernega Slovenca razveselilo in ga nagnilo, da bode tudi v prihodnje rad daroval kaki krajcar za sv. Detinstvo ter za razširjevanje sv. vere.

Osupnjeni odvetnik. V nekem mestu na Bavarskem je živel advokat ali odvetnik, ki je podoben kakemu brenceljnu ali seršenu brencaje obletaval vse, kar je katoliškega, in preganjal s zasmehom, lažjo in obrekovanjem. Katoliški duhoven in spoved sta bila pri njem na dnevnem redu. Nekoč, bilo je o sv. postnem času, poterka nekdo na vrata njegove

pisarne. Na klic: „naprej!“ vstopi v sobo župnik, katerega je ta tolikrat očitno sramotil in obrekoval, in vljudo odvetnika pozdravi. Osupnjen vstane advokat, gre nekaj korakov proti duhovniku in reče: „Prosim, česa želite?“

Resno odgovori dušni pastir: „Tu vam izročam 150 gld., ki so vam bili ukradeni. Da ste ta denar dobili nazaj, zahvaliti se vam je edino — spovedi, katero ste že tolikrat gerdili in sramotili. Kar noben paragraf vašega kazenskega pravnika, noben pravnik in nobena ječa ni dosegla, to je dosegla, kakor vidite sami, spoved. Ne sramotite torej v bodoče te svete naprave, že zaradi njenih dobrih posledic, zaradi njene koristi in dobička, ne, tem manj, ker ste, g. doktor, kerščen katolik in sin pobožnih starišev in imate torej svete dolžnosti nasproti zakramentu sv. pokore. — Z Bogom!“

Začudeno gleda odvetnik zdaj denar, zdaj vrata, skozi katere je izginil župnik. Zdelo se mu je, kakor bi padel z neba, ni vedel, kaj se je zgodilo. — Naglo razterga zavitek in kaj pade iz njega? — Svetlih 150 goldinarjev. — „Torej je resnica! Ni prevara! In ta denar mi je vernil zanikernež, katerega je mogla le spoved omečiti! Torej more vendar nekaj biti na ti spovedi!“

Da, res je nekaj na njej, a kaj večjega kot 150 gld., pekel in nebesa visita na nji za milijone duš! —

Odslej ni omenjeni odvetnik nikoli več sramotil duhovnikov in sv. spovedi; da, celo v cerkev je včasih prišel, in o veliki noči se je pri svojem župniku pri belem dnevu izpovedal; kajti če se kdo take verste ljudi izpove, tedaj mu velja to kot resnoba. In verujte mi: lepšega veselja ne more duhovnik obhajati in z njim sveti angeli Božji, kakor če se tako izgubljena ovčica poverne k čredi nazaj.

Naj bi se pač ravnal tudi marsikateri slovenski odvetnik po tem možu in ne zabavljal tako nesramno proti duhovščini in sv. Zakramentu!

Presveto Serce Marijino in ubogi grešniki.

Sladko Serce Marijino, bodi moje rešenje!
(300 dnij odp.)

Neki kmečki hlapec je bil res pravi hudobnež, ki ni nikoli molil in ga tudi v cerkev hoditi ni veselilo. Nekoč — bil je Marijin praznik — je pa vendar šel in slišal č. P. kapucina, ko je pridigal: „Če si še tako velik grešnik, moli prav pogostokrat to le molitvico: „Sladko Serce Marijino, bodi moje rešenje!“ Hlapcu je to ugajalo, in molil je po 10krat do 12krat na dan, čeprav ne z namenom, da bi se spreobrn timer. In vendar, — česar ni iskal, je našel, — rešenje po Mariji. Čez štirinajst dnij je že opravil vesoljno spoved.

Skozi vse katoliško ljudstvo in življenje se vleče neka zlata nit — zaupanje na priprošnjo Marijino. Star brodar mi je pripovedoval, da je prestal nekoč na Donavi strašno nevarnost; vsak trenutek se je nadjal da se pogrezne z vsem moštvo in ladijo vred v razburkano reko. — Rekel sem mu: „Takrat ste gotovo obudili kesanje in žalost nad svojimi grehi.“ — On pa odgovori: „Kdo je utegnil tedaj misliti na to; takrat je bilo treba delati, toda, naša ljuba Gospa, pomagaj, to sem že večkrat rekel.“

Kako rada Marija tudi ubogim grešnikom pomaga, nam pripoveduje ljubeznjiva pripovedka. —

Gospod Bog si je nekega dne bolj natanko ogledal prebivalce nebeške ter je zapazil več ljudij, ki so mu nekdanj na zemlji veliko hudega prizadjali. Pokliče sv. Petra, nebeškega vratarja, in ga vpraša, kako so ti ljudje prišli v nebesa. „Ze vem“, odgovori Peter, „jaz jih nisem pustil noter,“ toda, pristavi bolj oprezno, „naša ljuba Gospa ima majhna postranska vratica in pri teh spušča take ljudi v nebesa; če bo šlo tako nadalje“ Gospod Bog pokliče našo ljubo Gospo z Jezusčekom in reče, da se kaj takega ne sme več zgoditi. Tu postane naša ljuba Gospa žalostna, prime Jezusčeka za roko in hoče oditi iz nebes. To pa ljubemu Bogu zopet ni bilo prav in prepoved hitro prekliče.

Pripovedka je seveda izmišljena; toda globoka, sladka, blažena resnica je v nji: namreč ta, da katoliško ljudstvo terdno veruje, da bi Mati Božja celo v nebesih ne bila vesela, če bi ji hotel kdo zabraniti, da bi ne pomagala usmiljeno ubogim grešnikom in jih reševala. Zato ne bodemo prenehali vedno in vedno klicati: „O sladko Marijino Serce, bodi moje, bodi naše rešenje!“

Očitna kazen Božja. V mestu Galvis, pokrajini Santa Fè je nek bogokletnik ustrelil v razpelo. Hudobnež se je pri tej priči uderl živ v zemljo, kjer se nahaja še vedno. Vže je od tedaj minulo mnogo mesecev, a nesrečnež niti ne je niti ne pije. Skušali so izvleči ga, toda pokazalo se je, da je to nemogoče. Živo pokopani ničesar ne govori, le tu pa tam vsklika: „Gorim!“ „Izgaram!“ — To dogodbo, kakor piše „Prim. List“, pripoveduje in je pripravljen s prisego potrditi iz Amerike vernivši se mornar Anton Makijanič iz sv. Nedelje na Hvaru.

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Č. g. Lovrenc Kristofič 2 gld. — Šolarji v Dražgošah 50 kr.

Za razširjanje sv. cere: Č. g. L. Kristofič, župnik v Kovorju 1 gld. —

Za Salezijance na Kranjskem: Č. g. L. Kristofič, župnik v Kovorju 1 gld.

Za sv. Detinstro: Katarina Novak 159 gld. 30 kr. — Šolarji v Dražgošah 60 kr.

Za krahe sv. Antona: Valentin Božič iz Dubice 50 kr. — Marija Rupert 1 krono — Č. g. I. Šaselj v župnik v Adlešičah 2 gld. —

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Val. Božič iz Dubice 50 kr. Č. g. Janez Tavčar, župnik v Lešah 50 kr.

Za gimnazijsko kapelo v Kranju: Nekdanji učenec kranjske gimnazije 3 gld. in B. B. 3 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Suhorja pri Košani 14 gld. — Z Budanj 27 gld. — S Polšnika 18 gld. 71 kr. — Z Goč 15 gld. 50 kr. — Iz Babnega Polja 25 gld. — S Kerke 65 gld. — Iz Zagorja ob Savi 19 gld. 30 kr. — Iz Cerkelj pri Kerškem 52 gld. — Iz Banjaluke 10 gld. 7 kr. — Z Gornjega Tuhinja 30 gld. — Iz Šent Jošta pri Verhniki 25 gld. 31 kr. — Po č. Uršulinkah v Ljubljani 28 gld. 71 ½ kr. — S Planine pri Vipavi 2 gld. — Iz Zalega Loga 20 gld. — S Cerknice 41 gld. — Iz Šmartna pri Kranju 46 gld. — Iz Grada 13 gld. — Iz Tomišlja 6 gld. 71 kr. — Iz Jesenic pri sv. Križu 10 gld. — Iz Šempetra pri Novem Mestu 20 gld. — Od sv. Križa pri Terziću 26 gld. — S Polja 50 gld. — Z Bohinske Bele 25 gld. 20 kr. — Iz Novega Mesta 23 gld. 34 kr. — Iz Radovljice 8 gld. — Iz Logatca 20 gld. 24 kr.